

**II Міжнародна науково-
практична конференція**

**II International scientific
and practical conference**

IHC INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

10 лютого 2025 р.
м. Дніпро, Україна

February 10, 2025
Dnipro, Ukraine

**Сучасний стан та тенденції
розвитку науки та освіти**

**Current state and development
trends of science and education**

II Міжнародна
науково-практична
конференція

**Сучасний стан та
тенденції розвитку
науки та освіти**

Матеріали

10 лютого 2025 р.

м. Дніпро, Україна

II International
scientific and practical
conference

**Current state
and development trends
of science and education**

Proceedings

February 10, 2025

Dnipro, Ukraine

УДК 37

Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Дніпро, 10 лютого 2025 р). Research Europe, 2025. 368 с.

До збірника ввійшли матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції "Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти", яка відбулася 10 лютого 2025 року. Збірник розрахований на науковців, освітян, студентів, державних службовців, представників бізнесу та широку громадськість.

Робочі мови конференції: українська та англійська.

Публікується в авторській редакції

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та публікуються мовою оригіналу. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, власних імен, цитат, статистичних даних, галузевої термінології та іншої інформації.

Відповідно до Закону України "Про авторське право і суміжні права", при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

**Research
Europe.org**

IHC INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© Міжнародний гуманітарний
дослідницький центр, 2025
© Research Europe, 2025

Офіційний сайт: researcheurope.org

UDC 37

Current state and development trends of science and education : proceedings of the II International scientific and practical conference / International Humanitarian Research Center (Dnipro, 2025, February 10). Research Europe, 2025. 368 p.

The collection includes the proceedings of the II International scientific and practical conference "Current state and development trends of science and education", which took place on 10th February 2025. The collection is aimed at scientists, educators, students, government officials, business representatives and the wider public.

Working languages of the conference: Ukrainian and English.

Published in the author's edition

The collection's proceedings are presented in the author's edition and published in the original language. The authors of published materials hold complete responsibility for the precision of facts, proper nouns, quotes, statistical data, industry terminology, and other information presented.

According to the Ukrainian Law on Copyright and Related Rights, it is mandatory to cite the authors when using scientific ideas and materials from this collection.

**Research
Europe.org**

IHR INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© International Humanitarian
Research Center, 2025

© Research Europe, 2025

Official website: researcheurope.org

готових та адаптивних військових лідерів. Система підготовки офіцерів є багатовекторним завданням, яке вимагає злагодженості дій між державними структурами, військовими навчальними закладами і міжнародними партнерами, що дозволить забезпечити високий рівень професійної підготовки та зміцнення національної безпеки.

Отже, інтеграція стандартів НАТО в систему підготовки майбутніх офіцерів Військово-Морських Сил України є стратегічним кроком для забезпечення сучасного рівня обороноспроможності та ефективного управління збройними силами у відповідь на глобальні виклики.

Список використаних джерел

1. Гнезділова К. М. Шляхи оцінювання якості вищої освіти. Педагогічна наука : історія, теорія, практика, тенденції розвитку. 2009. № 2. С. 13.

2. Мазурик О. В. Освітній аудит як механізм підвищення ефективності функціонування системи освіти. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 2010. № 889. С. 159–162.

3. Ляшкевич А. Реалізація стандартів НАТО шляхом розвитку військово-морської освіти Румунії та України у XXI столітті. Вип. 14–15 (170–171). Чернігів : НУЧК, 2021. С. 90–94.

4. Шевченко Р. І. Готовність майбутнього офіцера ВМС ЗСУ як інтегративний результат їх професійної підготовки. Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. 2020. Вип. 7. С. 129–136.

Микула М. М.,
канд. мед. наук, доцент,
доцент кафедри фізіології,
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця, м. Київ

УДК 378.147:61

СУЧАСНІ МЕТОДИ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Сучасна медична освіта переживає епоху трансформацій, спрямованих на підвищення якості підготовки майбутніх лікарів. Виноситься на перший план студентоцентроване навчання, що передбачає активну участь студентів у

навчальному процесі, розвиток їх самостійності, відповідальності та клінічного мислення. Традиційні методи навчання, де викладач є основним джерелом інформації, поступово поступають місцем інноваційним підходам, що ставлять у центр уваги студента та його потреби.

Студентоцентроване навчання – це не просто зміна форми подачі матеріалу, це філософія освіти, яка передбачає зміну ролі викладача. Викладач перестає бути "транслятором знань", він стає фасилітатором, ментором, який допомагає студентам орієнтуватися у світі медичної інформації, розвивати навички критичного мислення та самостійного навчання. У сучасному світі, де обсяг медичної інформації постійно зростає, а технології розвиваються з неймовірною швидкістю, лікар повинен бути не тільки висококваліфікованим професіоналом, але й людиною, здатною до самонавчання та адаптації до нових умов. Саме тому студентоцентроване навчання є ключовим фактором успіху у підготовці майбутніх лікарів.

Проблемно-орієнтоване навчання (Problem-Based Learning, PBL) на сьогодні є одним із найбільш ефективних методів активного навчання у медичній освіті. PBL ставить студентів перед реальними клінічними проблемами, з якими вони можуть зіткнутися у своїй майбутній практиці. Це змушує їх аналізувати ситуацію, визначати ключові питання, формулювати гіпотези та шукати шляхи вирішення проблеми, що сприяє розвитку їх клінічного мислення. Впровадження в клінічну освіту багатьох медичних закладів цієї навчальної технології дозволило окреслити такі її переваги [1]: а) сприяє активному навчанню, покращенню розуміння фундаментальних знань і забезпечує можливість їх уточнення або перегляду шляхом отримання навичок самостійного пошуку наукової інформації; б) розвиває загальну компетенцію, навчає творчо вирішувати клінічні ситуації; в) активізує студентів до мислення, застосовуючи попередні знання, й спиратися на існуючі концептуальні рамки знань.

Під час навчання на основі випадків (Case-Based Learning, CBL) студенти аналізують конкретні клінічні ситуації, що дозволяє їм краще розуміти особливості різних захворювань та методи їх лікування. Перевагою CBL є "глибоке" навчання (deeper learning), що виходить за рамки простої ідентифікації правильних відповідей, зокрема спрямовано на набуття навичок критичного мислення, прийняття рішень щодо зміни тактики ведення та лікування хворого, а також, для узагальнення отриманих знань на основі аналізу нових випадків [2].

Симуляційне навчання дозволяє студентам відпрацьовувати практичні навички в безпечних умовах, що сприяє підвищенню їх професійної компетентності. Його перевагами є [3]: клінічний досвід у симуляційному

середовищі без ризику для пацієнта; необмежена кількість повторів відпрацювання навички; об'єктивна оцінка досягнутого рівня майстерності; відпрацювання дій при рідкісних і загрозливих для життя патологіях; тренінг у зручний час, незалежно від роботи клініки; частково функції викладача перебирає віртуальний тренажер; знижена стресова складова під час перших самостійних маніпуляцій. Симуляційне навчання для студентів-медиків включає кілька етапів. На початку заняття з'ясовується рівень теоретичної підготовки та практичних навичок студентів. Потім вони вчаться працювати з муляжами: знайомляться з обладнанням та манекеном, спостерігають за демонстрацією клінічних навичок викладачем та отримують пояснення. Далі студенти самостійно відпрацьовують навички, а викладач контролює та оцінює рівень їх опанування, проводить обговорення та виставляє оцінки.

Метод мозкового штурму дозволяє студентам генерувати ідеї щодо вирішення конкретної проблеми, і є одним з найбільш популярних методів стимулювання творчої активності. Це спосіб залучення всіх студентів у роботу на основі вільного вираження думок з даного питання. Головна мета заняття – створити для студентів комфортні умови, де вони відчуватимуть себе успішними та здатними до навчання, що сприятиме ефективності навчального процесу. Використання методу мозкового штурму в навчальному процесі дозволяє вирішити такі завдання [4]: стимулювати творчу активність студентів; гармонійно поєднувати теоретичні знання з практикою; активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів; сприяти формуванню в студентів власної думки; формує здатність концентрувати увагу і розумові зусилля на вирішенні актуального завдання; навчає роботі в команді, терпимості до різних точок зору.

Ситуативне моделювання навчання (ділова гра) – це форма відтворення предметного й соціального змісту навчальної діяльності. Ділові ігри є імітаційні, операційні, ігри інсценізації, рольові, навчальні. Вони є тим бар'єром на шляху студента до ліжка хворого, який дає змогу проконтролювати їхній рівень професійної підготовки [5]. Ігровий метод навчання має значний вплив на емоційну сферу учасників, що сприяє глибшому зануренню в навчальний процес. Завдяки груповій роботі, яка є основою цього методу, учасники розвивають навички колективної діяльності, інтуїцію, уяву, усвідомлення власної та чужої ролі, а також мобілізують свої знання та вміння. Ділові ігри дають змогу проявити творчу активність, привчають до відповідальності та спрямовують зусилля на досягнення мети, що дозволяє в майбутньому застосовувати набуті знання в професійній діяльності [6].

Перед початком роботи кожен викладач має створити проект навчально-виховного процесу та чітко дотримуватися його у своїй діяльності. Проектне навчання, яке може бути використане на деяких практичних заняттях, передбачає глибоке вивчення студентом конкретної проблеми та пошук шляхів її вирішення під час роботи над навчальним проектом. Вона передбачає "проживання" конкретних ситуацій [7]. Студент, працюючи над проектом, спочатку визначає його тему та мету разом з викладачем. Потім, самостійно або за підтримки викладача, він знаходить необхідні джерела інформації. Важливим етапом є самостійний збір та аналіз інформації, що сприяє розвитку клінічного мислення. На завершення студент презентує свій проект, після чого відбувається спільне обговорення та оцінювання результатів.

Аналіз сучасних методів студентоцентрованого навчання свідчить про їх високу ефективність у формуванні професійних компетентностей майбутніх лікарів. Ці методи сприяють розвитку клінічного мислення, навичок вирішення проблем, самостійного навчання, командної роботи та інших важливих якостей, необхідних для успішної лікарської діяльності.

Список використаних джерел

1. Хламанова Л. І., Чайковський Ю. Б. Проблемно-орієнтоване навчання у вищій медичній освіті. Медична освіта. 2019. № 1. С. 41–47.

2. Wittich C. M., Lopez-Jimenez F., Decker L. K., Szostek J. H., Mandrekar J. N., Morgenthaler T. I. et al. Measuring faculty reflection on adverse patient events : development and initial validation of a case-based learning system. J Gen Intern Med. 2010. Vol. 26(3). P. 293–298. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11606-010-1548-x> (дата звернення: 06.02.2025).

3. Гресько М. Д. Симуляційне навчання – обов'язкова складова медичної освіти. Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України) : тези доп. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Чернівці, 18 лютого 2022 р.). Чернівці, 2022. С. 75–77.

4. Дащук А. М., Пустова Н. О., Добржанська Є. І. Досвід впровадження методів case-study та "мозкового штурму" у вищу медичну освіту. Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 травня 2019 р.). Тернопіль, 2019. С. 177–178.

5. Любченко Н. П. Формування професійної компетентності студентів-медиків через використання інтерактивних засобів навчання. Медична

симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України) : тези доп. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Чернівці, 18 лютого 2022 р.). Чернівці, 2022. С. 172–175.

6. Ковальчук Т. Ю., Козирацька Л. М. Освітні технології у вивченні клінічних дисциплін для студентів-медиків. Health & Education. 2023. Вип. 4. С. 268–272.

7. Яремчук Л. В., Чайка Г. В., Буртяк Н. Г. Проектне навчання як сучасна методична технологія на клінічних кафедрах у вищих медичних навчальних закладах. Сучасні методичні технології керування навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах : тези доп. навч.-метод. конф. (Вінниця, 15 лютого 2018 р.). Вінниця, 2018. С. 211–212.

Мікаєлян В. В.,

УДК 378.61.005.336.2

старший викладач кафедри іноземних мов,
Вінницький національний медичний університет
імені М. І. Пирогова, м. Вінниця

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Важливим аспектом розвитку медичної освіти в умовах євроінтеграції є впровадження міжнародних стандартів якості освіти та клінічної підготовки, розширення співпраці з провідними європейськими університетами та науково-дослідними центрами. Це сприяє не лише покращенню якості підготовки медичних кадрів, а й підвищенню конкурентоспроможності українських лікарів на світовому ринку праці.

Отже, дослідження впливу євроінтеграційних процесів на розвиток вищої медичної освіти в Україні є надзвичайно актуальним, оскільки від ефективності цих реформ залежить майбутнє української системи охорони здоров'я, рівень медичних послуг та інтеграція українських медиків у світову спільноту.

Останнім часом зросла увага вищих навчальних закладів України, у тому числі й ВНЗ, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я України, до питань Болонського процесу. Перед нашою країною поставлено завдання привести систему вищої освіти у відповідність до вимог Болонської конвенції. Однак це не є самоціллю, а нагальна потреба поліпшити якість вітчизняної вищої освіти у плані її змістовного наповнення.